

Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium**Revisionsrapport: Översiktlig granskning – delårsrapport
per 2022-08-31**

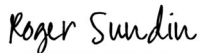
Revisorerna har uppdragit till KPMG att översiktligt granska delårsrapport per 2022-08-31.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten. Svar önskas senast den 25 januari 2023.

Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

För Ånge kommuns revisorer

DocuSigned by:

D2D7EA92A5014B5
Roger Sundin
Ordförande

DocuSigned by:

DEA99ABBFEECC4F2...
Alf Hallén
Vice ordförande

Översiktlig granskning

Ånge kommun

Delårsrapport per 2022-08-31

—

2022-10-19

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

01 Sammanfattning

Sammanfattning

Vi har av Ånges kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2022-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen (2017:725) kapitel 12 bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 45,5 mnkr, vilket är 17,7 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på högre skatteintäkter, statliga bidrag och kostnadsersättningar än budgeterat.
- Prognostiserat helårsutfall är bättre än budget med 17,3 mnkr. De större avvikelserna är högre skatteintäkter än budgeterat med ca 15,0 mnkr, statliga bidrag och kostnadsersättningar. Alla nämnder prognostiserar en budget i balans eller mindre överskott.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 17,6 mnkr för 2022.

Vi har, med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges under rubriken avgränsning, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet. I granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning forts.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

I Ånge kommun omfattas koncernen av de finansiella målen. Vi noterar att det saknas verksamhetsmål för kommunkoncernen. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att fastställa gemensamma verksamhetsmål för hela kommunkoncernen.

För att nå en god ekonomisk hushållning ska båda finansiella målen vara uppfyllda samt minst hälften av kvalitetsfaktorerna som utgör verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi delar kommunstyrelsens sammanfattande bedömning att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås.

Finansiella mål

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål

Kommunstyrelsen gör bedömningen att då inte hälften av kvalitetsfaktorerna inte har en godtagbar nivå är prognosen att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås. Vi gör ingen annan bedömning.

Sundsvall 2022-10-19

DocuSigned by:

089E0E6FD5A64A8...

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor/Certifierad kommunal revisor

DocuSigned by:

9CB391F9DD1D41B...

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

02 Inledning

Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som de förtroendevalda revisorerna ska göra en bedömning av. Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunen och kommunkoncernens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårets utgång.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenliga med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för de förtroendevalda revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Inledning forts.

Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av de finansiella delen av delårsrapporten
- Förvaltningsberättelsens innehåll
- Hur kommunen redovisar hur det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys av resultat- och balansräkning

Inledning forts.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2022-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA eller ISRE 2410. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA, ISRE 2410 eller den nya standarden för kommunal räkenskapsrevision som träder i kraft 2023.

Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från kommunledningen. Ekonomichefen har inte undertecknat översänt uttalande.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Granskningen av finansiella och verksamhetsmål är grundat på den återrapportering som finns i delårsrapporten.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Inledning forts.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

03

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelsen

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Enligt RKR R17 Delårsrapport ska vidare uppgift i förvaltningsberättelsen bland annat lämnas om:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R17 Delårsrapport.

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska kommunfullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

I Ånge kommun omfattas koncernen av de finansiella målen. Vi noterar att det saknas verksamhetsmål för kommunkoncernen. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att fastställa gemensamma verksamhetsmål för hela kommunkoncernen.

För att nå en god ekonomisk hushållning ska båda finansiella målen vara uppfyllda samt minst hälften av kvalitetsfaktorerna som utgör verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi delar kommunstyrelsens sammanfattande bedömning att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i budget för år 2022 fastställt följande finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning:

- Kommunkoncernen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva ekonomiska resultat varje år. Hur stora dessa resultat ska vara kan komma att variera mellan olika år. Kommunkoncernens resultat 2022 ska uppgå till minst 5 mnkr.
  - Enligt resultaträkningen är kommunkoncernens prognos 23,5 mnkr. Målet uppnås.
- På sikt ska kommunkoncernen ha en positiv soliditet på 20 % vilket innebär att målet är att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt.
  - Soliditeten inklusive pensionsförpliktelserna för kommunkoncernen uppgår vid delåret till 7,7 % (3,1 % 2021). Exklusive pensionsförpliktelsen uppgår soliditeten till 27,5 % (25,0 % år 2021). Kommunstyrelsen prognostiserar att målet kommer uppnås. Det saknas däremot uppgifter om vad målet beräknas vara vid årets slut. Det finns inte heller någon prognos för balansräkningen så att läsaren kan göra en egen bedömning. Utifrån utfallet och det prognostiserade resultatet så bedömer vi ändå prognosen som rimlig.

Kommunstyrelsens bedömning är att båda de finansiella målen kommer att uppnås enligt prognosen.

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har i budget för år 2022 fastställt 3 perspektiv kopplade till 5 kvalitetsfaktorer med 21 kvalitetsmått som verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning:

- Perspektiv: Medborgare – brukare – kunder – intressenter
  - Kvalitetsfaktor: Nöjda medborgare – kunder - intressenter och brukare. 3 kvalitetsmått. Måluppfyllnad: 1 grön, 1 orange och 1 röd.
  - Kvalitetsfaktor: Förbättrad livssituation (socialtjänst). 3 kvalitetsmått. Måluppfyllnad: Saknas.
  - Kvalitetsfaktor: Trygga elever (skola). 3 kvalitetsmått. Måluppfyllnad: 1 orange, 1 röd och 1 saknas. Ytterligare 1 kvalitetsmått utvärderas i delårsrapporten men saknas i budgeten. Måluppfyllnad: Röd.
- Perspektiv: Verksamhet
  - Kvalitetsfaktor: Goda utbildningsresultat. 9 kvalitetsmått. Måluppfyllnad: 2 orange, 1 röd och 2 saknas. 4 kvalitetsmått som finns i budget saknas i delårsrapporten.
- Perspektiv: Medarbetare
  - Kvalitetsfaktor: Goda arbetsförutsättningar. 3 kvalitetsmått. Måluppfyllnad: 1 röd och 2 saknas.

Kvalitetsmåttarna redovisas med ”utfall”, ”mål eller medel för kommuner” samt ”måluppfyllnad”. Måluppfyllnad symboliseras av en grön, orange och röd symbol. Vi tolkar det som att bedömningen av måluppfyllnaden avser utfall per delåret. För flera kvalitetsmått saknas siffror under ”mål eller medel för kommuner” att jämföra utfallet mot.

Kommunstyrelsen gör bedömningen att då hälften av kvalitetsfaktorerna inte har en godtagbar nivå är prognosen att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås. Vi gör ingen annan bedömning.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Ånge kommun redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 17,6 mnkr varav årets resultat uppgår till 19,2 mnkr och avdragna realisationsvinster på -1,6 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vi noterar, likt tidigare, att kommunen under avstämningen av balanskravet redogör för att kommunen har sk. "öronmärkta medel". Vi vill upplysa om att öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men nämns bl a i SKLs skrift "RUR i praktiken – resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift uppdaterades år 2020, "RUR och God ekonomisk hushållning – Resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" och begreppet öronmärkta medel finns inte längre med. Öronmärkta medel bör redovisningsmässigt ses som en rent interna poster utan koppling vare sig till räkenskaperna eller balanskravet.

Resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna överstiger kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 45,5 mnkr, vilket är 17,7 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på högre skatteintäkter än budgeterat med 8,7 mnkr, kostnadsersättning för sjuklönekostnader med 4,0 mnkr och statsbidrag på 3,4 mnkr. Intäkterna från Ångefallen Kraft AB är ca -2,4 mnkr sämre än budget då produktionen har varit lägre än planerat.

Kommunens årsprognos uppgår till 19,2 mnkr, vilket är 26,3 mnkr lägre än delårsresultatet. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året. Periodiseringen av semesterlöneskuld och andra upplupna personalkostnader bidrar också till ett högre utfall vid delårsbokslutet jämfört med prognos. Kommunen bedömer de cykliska effekterna till ca 13,0 mnkr.

Prognostiserat helårsutfall är bättre än budget med 17,3 mnkr. De större avvikelserna är högre skatteintäkter än budgeterat med ca 15,0 mnkr, statliga bidrag och kostnadsersättningar. Alla nämnder prognostiserar en budget i balans eller mindre överskott.

Vi har i granskningen av statsbidrag noterat att det finns flera felklassificerade och felperiodiserade statsbidrag. Vårt stickprov visar att två statsbidrag, tillsammans 3,8 mnkr, är inte resultatförda och periodiserade utan ligger i balansräkningen. Dessa är inte heller medräknade i det prognostiserade resultatet. Se avsnitt "Redovisningsprinciper".

Koncernens prognostiserade resultat är 23,5 mnkr. Prognosen för Ånge Energi AB är ca 1,3 mnkr och för Ånge Fastighets- och Industri AB ca 3,0 mnkr.

Balansräkning

Pågående investeringar har ökat med 44,2 mnkr. Bland pågående investeringar finns främst bredbandsinvesteringar, 7,5 mnkr, nytt reningsverk i Fränsta, 21,5 mnkr och ombyggnation postterminalen för gymnasieutbildning 5,3 mnkr (ej budgeterat). Totalt investerat per delåret är 44,2 mnkr av en helårsbudget på 94,3 mnkr. Prognosen är att 95,3 mnkr ska investeras på helår.

Långfristiga skulder

Posten långfristiga skulder har ökat med 47,3 mnkr vilket beror på nyupptagna lån.

Finansiell leasing

Kommunen redovisar fortfarande alla hyresavtal som operationell leasing. Vi menar att vissa av dessa kan antas vara finansiella leasingavtal enligt RKR R5. Vår bedömning är att vi inte kan uttala oss om hur stor påverkan detta har på balansräkningen.

Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av delårsrapporten. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

Sammanställda räkenskaper

Ånge kommun har i delårsrapporten, i enlighet med RKR R17, inkluderat sammanställda räkenskaper. Där ingår Ånge Fastighets- och Industri AB (100 %), Ånge Energi AB (100 %) och Ångefallen Kraft AB (50 %).

Vi anser, i likhet med tidigare, att kommunalförbundet Kollektivtrafiken också ska ingå utifrån RKR R16. Detta då även juridiska personer som har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi ska anses vara ett koncernföretag även om inflytandet inte är betydande.

Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten "Not 1 Redovisningsprinciper" redovisas vilka redovisningsprinciper som har använts. Vi har under avsnitt "Balansräkning" kommenterat avvikelser gällande finansiell leasing.

Vi har också noterat att det finns statsbidrag som enligt RKR R2 Intäkter ska redovisas som generella bidrag istället har klassificerats som riktade statsbidrag och därmed redovisas under verksamhetens kostnader, eller i balansräkningen, istället för under generella statsbidrag och utjämning. Vi rekommenderar att klassificeringen av statsbidrag ses över och korrigeras till bokslutet.

Vi noterar att kommunen anger att investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Vi vill påtala endast offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter för VA ska redovisas på detta sätt. Privata investeringsbidrag/exploateringsersättning och gatukostnadsersättningar ska intäktsföras när åtagandet är slutfört enligt RKR R2 Intäkter.

Drift- och investeringsredovisning

Drift- och investeringsredovisningen ingår i delårsrapporten i enlighet med RKR R17 Delårsrapport.

Kraven är att en samlad, men översiktlig, beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamheten ska ingå i delårsrapporten. Vi noterar att kommunen har en detaljerad driftredovisning i delårsrapporten som uppfyller de formella kraven. För att underlätta för läsarna av delårsrapporten rekommenderar vi dock att avvikelser mellan budget helår och prognos helår bör framgå i egen kolumn.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public